

# A nagyobb tudásért, a magasabb kultúráért

A KISZ Központi Bizottság 1961. december 15-i ülésén megtárgyalta a KISZ középiskolai szervezeteinek munkájára vonatkozó irányelveket. Az irányelvek több évre meghatározzák azokat a legfontosabb feladatokat, amelyekkel a KISZ középiskolai szervezeteinek elsősorban foglalkozniuk kell a következő években.

A KISZ középiskolai szervezeteinek munkája szorosan kapcsolódik az iskolák állami vezetése által kitűzött célokhoz. Sikertől megelégedésig tisztázni az iskolák és a KISZ-szervezetek kapcsolatát. Nagyon sok iskolában a KISZ tanácsadótanár mellé sikerült megnyerni több, főleg fiatal pedagógust, a KISZ iskolai szervezeteinek munkájának aktív támogatására. Erre a jövőben még inkább szükség lesz, mert a középiskolák diákok nagy része KISZ-tag. Az utóbbi években a KISZ-taglétszám jelentős mértékben megnőtt a középiskolákban és nem egy helyen elérte a létszám 80–90 százalékát. Megvan tehát a megfelelő szervezeti erő ahhoz, hogy a KISZ iskolai szervezetei jól tudják irányítani a tanulók KISZ-munkáját, és hogy jelentős segítséget tudjanak adni az iskolák oktató-nevelő munkájához.

A KISZ középiskolai szervezetei legfontosabb politikai feladatának a tanulmányi munka segítését tekintjük. Minden középiskolai szervezetnek, valamennyi KISZ-tagnak és velük együtt minden diáknak fel kell ismernie, hogy akkor segítenek a legtöbbet a szociális társadalom felépítéséért folyó harcban, ha évről évre emelik tanulmányi eredményüket, ha évről évre csökken a bukott tanulók száma, ha mindent elkövetnek azért, hogy a nagyobb tudás, a magasabb kultúra birtokába jussanak. Ennek a feladatnak az elvégzéséért kell minden KISZ-szervezetnek maximális erőfeszítést tennie az iskolai vezetéssel, a pedagógusokkal együtt.

Melyek a legfőbb teendők a tanulmányi munka segítése érdekében? Minden ifjúsági középiskolai KISZ-alapszervezet törekedjék arra, hogy egy-egy osztályon belül egységes, kom-

munista munkaerőkölcset alakítson ki. Teremtsenek olyan légkört, amelyben nem tűrik a fegyelmetlenséget, a mulasztásokat, a lustaságot. Ennek alapfeltétele az, hogy maguk a KISZ-vezetők mutassanak példát a tanulmányi előmenetelben és a fegyelmetlenséget magatartásban egyaránt.

Segítsék az alapszervezetek a gyakorlati oktatást. Segítsék elő azt, hogy a tanulók szemlélete, figyelménél előbb a gyakorlati oktatás helyes értékelésére irányuljon. Teremtsenek szoros kapcsolatokat azoknak az üzemeknek, állami gazdaságoknak a KISZ-szervezeteivel, ahová a tanulók a gyakorlati foglalkozásokra járnak.

Adjanak a KISZ-alapszervezetek a pedagógusokkal együtt segítséget a tanulók pályaválasztási problémáik megoldásához. Hívják fel a figyelmet olyan szakmákra, olyan pályákra, ahol a fiatalok középiskolai végzettségüket a legjobban hasznosíthatják. Bár a továbbtanulási igénye legerősebben a IV. osztályban jelentkeznek — ekkor foglalkoztatja leginkább a tanulókat a középiskola befejezése utáni helyzetük —, ennek ellenére a továbbtanulókat már a II.—III. osztályban vegye számba az illetékes KISZ-szervezet és kísérelje fokozott figyelemmel tanulmányi munkájukat.

Legfőbb kizsista feladat tehát a középiskolában a tanulási segítése. Emellett — és nem utolsósorban e cél érdekében — intenzívebben foglalkozzék a KISZ és az iskola vezetősége, minden osztályfőnök a jó közösségi élet kialakításával, egy-egy osztályban, egy-egy iskolában, amiről mostanában elég sok vita folyik. Alapvető közösség minden iskolában az osztály KISZ-szervezete, hiszen egy-egy osztály tanulóinak nagy része KISZ-tag. Ez a közösség alapvető nevelési egység, másféle közösségre nincs szükség az iskolában. A feladatokra mozgósító gárda a KISZ-szervezet s ennek osztályszervezetei. Az osztályban más „egység” nem kell. Ebből következik, hogy az osztály közösségi életét csak a KISZ célkitűzéseinek alapján alakulhat ki. A KISZ osztályszervezetei át tudják fogni a kol-

lektív egész tevékenységét, szervezik és irányítják a tanulók munkáját. A KISZ munkájába feltétlenül be lehet kapcsolni az osztály kisebbik részét, a szervezetenkívülieket is.

Milyen feladatok állnak az osztály KISZ-szervezetek vezetősége előtt. A KISZ-vezetőség fontos feladatának tekintse egy-egy osztály kollektív életének erősítését, a rend, a fegyelem biztosítását. A KISZ-vezetőség mellett nincs szükség osztálytitkári megbízottára. A KISZ-vezetőség dolgozza ki az osztály programját és azt osztálygyűlésen, nyilvános KISZ-gyűlésen vitassák meg minden tanulóval.

Az „Ifjúság a szocializmusért” mozgalom próbacsoportjait a KISZ-csoportokra építsék fel és ebbe vonják be a KISZ-en kívülieket is. Az iskola KISZ-vezetősége hivatalos arra, hogy irányítsa az egész iskola ifjúságának öntevékenységet és kidolgozza az iskola programját a tantestülettel közösen. Ilyen módon át tudják fogni az egész iskola ifjúságának tevékenységét a középiskolai KISZ-szervezetek és a jó közösségi élet megteremtéséhez az alapokat biztosítani tudják.

Feltétlenül számítsunk a KISZ középiskolai szervezeteinek munkájában a pedagógusok, az osztályfőnökök segítségére; arra, hogy a megnevezett feladatok végrehajtása közben egyre több nevelő áll a KISZ-szervezetek mellé. Velük együtt KISZ-szervezeteink jelentős eredményeket érhetnek el a tanulmányi munka megjavításában, a jó közösségek kialakításában.

Varga Ferenc,

a Csongrád megyei KISZ-bizottság egyetemi és középiskolai felelőse

## Diákújító az újszegedi szövögyárban

Sok vita hangzott már el a politéchnikai képzés jogosultságáról és módjairól. A megoldás keresésében Szeged iskolái ezen a téren élen járnak, hiszen az üzemi politéchnikai képzésben országosan is úttörő volt a Rózsa Ferenc Gimnázium. Az új oktatási törvény ugyan pontot tett a viták végére, de a habozóknak és gáncsokodóknak csattanós választ ad az újszegedi szövögyár kis híre: az 5+1-es politéchnikai képzésben részesülő Fábán József, a Rózsa Ferenc Gimnázium III. C osztályának tanulója újítási javaslatot terjesztett elő és azt örömmel fogadták el a gyár vezetői is. Újítása megkönnyíti a hosszú tengelyek, vagy rudak megmunkálását, mely sokszor a géptörés veszélyével járt.

Sokat bizonyít ez! Igazolja, hogy az elméleti képzést végző Horváth József TMK-vezető, a szakmai képzést irányító Bódi László művezető és a közvetlen mestere, Fülöp Antal szakmunkás elvtársak jó munkát végeztek. De azt is igazolja, hogy ezeknek a diákoknak helyes a felfogásuk a fizikai munkáról. Jó az a légkör, amely az iskola és az üzem kölcsönös együttműködése révén kialakult. Ezek a tanulók a szerdákat nem „tanítás nélküli napoknak” tekintik, hanem a tudásszerzés egy másik, párhuzamos útjának. Ezt a módot éppen olyan fontosnak tartják, mint a gimnázium általános műveltséget adó tantárgyait. Fábán József az iskolában is becsülettel megállja a helyét, de nagyon szereti a gépeket, a vasasszakmát, tudásszomjasan figyeli szakmai vezetőjének oktatását.

Kirobbanó sikerrel szerepelt a hangversenyen közreműködő Jeanne-Marie Darré. Rahmaninov II. zongoraversenyét adta elő. A világhírű francia művész a szegedi közönség régi és szeretett ismerőse; nincs szükség arra, hogy ragyogó művészetét a vasárnapi hangverseny kapcsán ismét felfedezzünk. Anyitt azonban mégis el kell mondanunk róla, hogy előadóművészetének sajátos vonásai, legfő-

## Fejlődik a román gyógyszeripar

A gazdag ásványi és növényi bázissal rendelkező román gyógyszeripar 1949-hez az államosítást követő első évhez képest 1961-ben 15,3-szorosára növelte termelését. A tervek szerint az idei termelés 25 százalékkal lesz nagyobb a tavalyinál. Románia ma már saját termeléséből fedezi gyógyszerkészletének legnagyobb részét.

Kolláti István

## Zenei napiár

### Kirobbanó sikerrel szerepelt Szegeden Jeanne-Marie Darré

Nem kedveljük azokat a zeneműveket, amelyekben a népi hangvétel végső célként jelentkezik. A népiindítékú zenei anyag felhasználásának ma már szerintünk csak akkor van jelentősége, ha a megformálásban, a korszerűség igénye társul hozzá, ha a zeneszerző népi nyersanyagával a mai kor emberének érzés- és élményvilágát fejezi ki. Sára Tibornak, a szegedi filharmonikusok vasárnapi koncertjén bemutatott vonósnézeki Szerenád-ja — véleményünk szerint — ilyen mű: népi hangvétele csak eszköz arra, hogy modern, mai tartalmat, korszerű mondanivalót fejezzon ki. Sajnáljuk tehát, hogy a közönség mégis egy kissé lanygyosan fogadta ezt a jól megkomponált alkotást, annak ellenére is, hogy a zene — Vaszy Viktor vezetésével — szépen, kifejezően, hangulatosan játszott.

Kirobbanó sikerrel szerepelt a hangversenyen közreműködő Jeanne-Marie Darré. Rahmaninov II. zongoraversenyét adta elő. A világhírű francia művész a szegedi közönség régi és szeretett ismerőse; nincs szükség arra, hogy ragyogó művészetét a vasárnapi hangverseny kapcsán ismét felfedezzünk. Anyitt azonban mégis el kell mondanunk róla, hogy előadóművészetének sajátos vonásai, legfő-

## Növendékhangverseny a zeneiskolában

Nagysikerű növendékhangversenyt rendeztek szombaton a Liszt Ferenc Zeneiskola növendékei az intézet Tábor utcai nagyertermében. A hangversenyen azokat az eredményeket dokumentálták, amelyeket az iskola a kamaramuzsikális fejlesztésében elért. A változatosan, érdekesen, színesen összeállított színvonalas műsorban sokféle kisegyettes szerepelt (hegedű-duó, csellókvertett, hegedű-trió és zongora-kvertett). A nagytermet zsúfolásig megtöltő közönség lelkes tapsokkal fogadta a bemutatókat. Különösen nagy sikere volt Mozart hegedű-triója előadásának. A művet Aldobolyi Nagy Magda, Fodor Melinda és Somogyi László mutatta be. A három tanuló — az iskola képviselője — ezzel a számmal indul az április 6-án és 7-én Miskolcon rendezendő Kamarazenei Fesztiválon.

## A Weiner-vonósnégyes koncertjei

Haydn D-dúr, Beethoven f-moll vonósnégyesét, valamint Mozart g-moll zongoraversenyt szolgáltatta meg szép sikerrel a Weiner-vonósnégyes. Varjú Irma közreműködésével szombaton este a szakiskola hangversenytermében.

A vonósnégyes szereplése a tavalyihoz mérten komoly előrehaladást mutat. Szász József, Krasznai István, Székács János és Szász Árpád mindegyik megvalósítja az egyes kompozíciók mondanivalójának helyes visszaadását, muzsikálása felszabadultabb és kiegyensúlyozottabb. Szép bizonyítéka a fejlődésnek a Beethoven-kvertett tolmácsolása: az együttes stílusos és átértékelt muzsikálásával nagy sikert aratott. Alapvetően a kvartett jó felkés-

zültségével hívta fel magára a figyelmet, kar, hogy a szólamokban itt-ott előforduló intonációs kilengések és vérszegény hangok zavarták a kellemes benyomást. A hangverseny legjobban sikerült száma Mozart g-moll zongoraversenye volt. Igaz, hogy a vonósnégyes pései néha kissé bizonytalanok voltak, Varjú Irma komoly felkészültsége és összetartó ereje átütő sikert eredményezett.

Vasárnap délelőtt a Vasútforgalmi Technikumban szerepelt a vonósnégyes. Haydn D-dúr kvartettjét adta elő. A hangversenyen nagy sikerrel szerepelt még Kemény Kló és Vadas Kiss László. Zongorán kísért Várady Zoltán.

V. I.

## Magyar filmhét a Szovjetunióban

Április 2-től magyar ünnepi filmhetet rendeznek a Szovjetunió három köztársaságában. A megnyitót Moszkvában tartják, ahol

díszelőadáson mutatják be a Katonazenét.

A magyar filmhét megnyitót előadására művészküldöttség utazik Moszkvába. A küldöttség tagjai: Bara Margit és Marton Endre. (MTI)

Hiába kérdezték a törvényszék tagjai, hiába ijesztgette a hóhérral az ügyész, egyre csak azt ismételte, hogy ártatlan.

Megemberelte magát Katona Ferenc is, aki a kínzókamrában vállalt mindent, azt is, hogy Rózsa Dániel vezette be a boszorkányságba és hogy magas tisztséget is viselt a boszorkányok között: zászlótartó volt. Most fölbátorodva Rózsa példáján, mindent visszavont.

Ellenben Borbola Ferenc, a soron következő, nem tudta levenni szemét a hóhér figurájáról. Bármivel vádolták, csak bólogatott rá. Vállalta azt is, hogy hadnagya a boszorkányoknak.

Kökényi Andrásné, a bába, eleinte próbálkozott még. Erősítette, hogy nem üzött semmiféle babonáságot, csupán a betegeken akart segíteni. Ismeri jól a gyógyító füveket, a szenvedők bizalommal fordultak hozzá.

Kihez is fordulhattak volna, hiszen még hites borbély sincs ebben a városban, pedig más, kisebb városokban nem is egy borbélyt szegődött a magisztrátus.

Jobb lenne, te asszony — szölt rá szigorúan Miller — ha förtelmes rontásaidat ismernéd be ahelyett, hogy itt még tanítgatni próbálj bennünket. Tekints csak a hóhérra, majd megoldja a nyelvedet a pincében.

Kökényi néjeden fordította fejét a hóhér felé és eszelősen föliskoltott:

— Inkább vállalom mindent.

El is vállalta most már a bűnök mind, ahogyan az ügyész olvasta a kezében tartott árkusról.

A következők is rendre így cselekedtek. Csak kevésben volt még mindig erő, hogy visszavonja a beismerő vallomást és vállalja a kínzásokat.

Azután Koncz Sára került sorra. Mintha elhalványodott volna a gyertyák fénye is, amikor a bírakra emelte halvány arcát. A főbíró akaratlan mozdulattal igazított zekéjén és az ügyész kurtá bajuszát kezdte pödörgetni.

— No, szépasszony észhez tértünk-e már — kérdezte a főbíró.

— Semmi vétkem sincs — szölt tisztán csengő, ezüstös hangon.

— Ejnye, ejnye, húgom, már egymagában ez a te szépséged is elegendő vétek, hiszen azt mondják, hogy te vagy a boszorkányok boszorkánya. Te babonáztad meg a legtöbb férfiembert ebben a városban. Mindenki veszködik utánad, pedig hites urad is lenne valahol. Végh István.

— Csak volt — tette hozzá le a fejét Sára.

— Hát hová hajtott?

— Legyilkolták a labancok, amikor vagy kilenc esztendővel ezelőtt postát akart vinni a fejedelemnek messzi török földre.

(Folyt. köv.)

— Tagadom. Nincs itt bűnös egy se. Ártatlan füves-asszonyok, koldusok, bábák ezek mind. Koncz Sárát pedig Podhradzky akarja berántani.

— Csak ne keverje be a főbíró tiszta nevét is ebbe a gyalázatba.

— Nem vétett mást az a szegény asszony, mint azt, hogy nem vállalta setyérájának a főbíró, aki most vesztére esküszik.

— Ne rágalmazson senkit még itt, a törvény színe és a szent feszület előtt is Rózsa Dániel, inkább szálljon magába és ösmerje be töredelmesen szörnyűsége vétkét.

— Semmit sem ösmerke be, csak az igazság! A fejünkre olvasott bűnbán ártatlanok vagyunk valamennyien. Még azok is, akik megrettenve a hóhértól magukra hazudták az el nem követett véteket.

Főlemelkedett asztala mellől az ügyész és azt indítványozta, hogy most már ne legyen a magisztrátus tekintetével a megáldokodott bűnös hóhérra hajára, hajdani tisztiségére, hanem vonassa őt is kinvallatás alá.

— Keréke törhetnek, megfeszíthetnek — kiáltotta érces hangon Rózsa Dániel és úgy emelkedett galambfőhőre haja a magasba a gyertyák kísérteties lobogásában, mint valami bibliai próféta — a lelket meg nem törhetik. Az életemet már leéltam, a jó isten kegyelme nyolcvankét esztendővel ajándékozott meg, tennivalóm már nincs ezen a földön. Tiszta, istenhöz hajló lélekkel megyek akár a máglyára is, mert tudom, hogy kinvallalom intő példa lesz mindig ennek a városnak, meg ennek a népnek. Örökkön-örökké inteni fog mindenkit arra, hogy ne higgyen az uraknak, óvakodjon a némettől és verje el magától a sátánt, akármilyen püspöki díszben kísértgeti is. Bár fölnyílna egyszer a város elbolondított vezetőinek a szeme és meglátnák, mi az igazi szándéka Nádasdy Lászlónak, meg Herbersteinnek. De hiszem, ennek is elkövetkezik egyszer az ideje.

— Elég volt a locogásból, Rózsa Dániel! Inkább arra válaszoljon kend: akar-e vallani?

— Egyebet nem mondhatok. Ez az igazság!

— No majd a szöges lovacska észhez téríti.

Az aggastyánt megragadták és kivonszolták a tereméből.

A remegő rabok közül sokan megbabonázva, mélységes áhitattal néztek utána.

Száll Zsuzsanna következett Rózsa Dániel sovány, beteges felesége, aki korábban megrettenve a hóhér fenyegetéseitől, mindent magára vállalt. Most mintha friss erő áramlott volna megtört lelkébe, szelíd, tiszta szóval, meg sem várva a kérdéseket, mondta:

— Az én drága uram mindenben igazat mondott. Förtelen és hazugság a vád. Visszavonom a gyöngeségemben, ijedtemben tett beismerést. Nem követtem el gamit, ártatlan vagyok.